

Wetgevingsoverleg Begroting Wonen en Ruimtelijke Ordening

Position Paper IPO

Op 7 november 2022 debatteert u met minister De Jonge over het onderdeel wonen van de BZK begroting. De provincies roepen u op om de minister voor VRO aan te spreken op het voldoen van de gestelde randvoorwaarden bij de woningbouwafspraken. Het gaat om de woonafspraken voor 900.000 woningen tot 2030 die het Rijk recent gemaakt heeft met de provincies. Zonder het realiseren van de randvoorwaarden komt daar niets van terecht.

Alle provincies willen bouwen maar eerst randvoorwaarden regelen

De provincies hebben afgelopen maand afspraken ondertekend met de minister voor VRO om tot 2030 opgeteld 900.000 woningen te realiseren (zie bijlage voor de afspraken per provincie en de verwachtingen die provincies hebben over de voorwaarden). Het daadwerkelijk behalen van deze ambitie wordt nog belemmerd door onrendabele toppen op betaalbaar wonen en recreatief groen, investeringen in infrastructuur, de netcongestie, beschikbaarheid van drinkwater en de stikstofcrisis. U bent hierover geïnformeerd in [de brief](#) van de minister (13 oktober jl.).

Het aanbod van de provincies is onlosmakelijk verbonden met het realiseren van deze randvoorwaarden. Steun van het kabinet is noodzakelijk voor voldoende investeringen in bereikbaarheid, ondersteuning bij financiële tekorten (onrendabele top), vergroten van de netcapaciteit, verminderen van de complexiteit van geluidswetgeving en het realiseren van stikstofruimte, zeker nu de bouwvrijstelling dreigt te vervallen. Tot slot vraagt het om voldoende uitvoeringscapaciteit bij gemeenten.

Meer ruimte voor de woningbouwimpuls

Pas in december wordt bekend welke regio's geld krijgen uit de vierde tranche van de Woningbouwimpuls (WBI). De Utrechtse woongedeputeerde Rob van Muilekom hierover: 'Het geld dat De Jonge beschikbaar stelt klinkt als heel veel, maar is niet meer dan een eerste stap. Het is veel te weinig. Wij hebben vorig jaar zes aanvragen gedaan voor de woningbouwimpuls, waarvan de helft is gehonoreerd. Dan kan je zeggen: goed resultaat, maar die andere drie dan? En niet alleen in Utrecht natuurlijk. In heel Nederland blijven er nu projecten liggen terwijl we echt moeten versnellen'. Daarnaast speelt mee dat de aanvraagprocedure veel van gemeenten vraagt en steeds meer gemeenten de verplichte cofinanciering van minimaal 50% niet meer kunnen opbrengen. Ook transformatie en herstructurering in krimpregio's verdient aandacht.

Bereikbaarheid nieuwe woongebieden niet gegarandeerd

Voor woningbouwafspraken moet er zekerheid zijn over infrageld, en andersom. Met de woningbouwafspraken is nu een eerste stap gezet om uit deze kip-ei-situatie te komen. De provincies geven aan voor welke woningbouwlocaties infrageld nodig is. Het MIRT wordt doorslaggevend bij de woningbouwafspraken met de provincies. Anne Koning, gedeputeerde

wonen Zuid-Holland, zegt dat Zuid-Holland een stuk minder kan bouwen dan beloofd als het Rijk niet met infrageld komt. 'Zonder investeringen in bijvoorbeeld de Oude Lijn, de spoorverbinding tussen Leiden en Dordrecht, kunnen wij 56.000 minder huizen bouwen'. Ook in veel andere provincies zijn Rijksbijdragen aan investeringen in infrastructuur essentieel om de woningbouwambitie waar te kunnen maken.

Zonder elektriciteit en drinkwater geen woningen

In verschillende delen van het land is er onvoldoende netcapaciteit en ook op het gebied van beschikbaarheid van drinkwater knelt het. We vragen het kabinet de beschikbaarheid voor woningbouw met voorrang zo snel mogelijk te realiseren.

Stikstofruimte en bouwvrijstelling voor woningbouw essentieel

Bij de realisatie van woningen geldt de bouwvrijstelling qua stikstof, maar naar verwachting zal de Raad van State oordelen dat deze vrijstelling moet vervallen. Voor de gebruiksfase bij woningbouw is in ieder geval een vergunning vereist als in de buurt van natuur gebouwd wordt. De huidige stikstofruimte in de landelijke stikstofbank is onvoldoende om alle woningbouw mogelijk te maken. We roepen het kabinet op om haar toezegging na te komen en te zorgen voor voldoende stikstofruimte voor de woningbouw. We zien dat landelijke maatregelen voor stikstofreductie te weinig resultaat laten zien en daardoor komt de vergunningverlening steeds meer onder druk te staan. Het is alle hens aan dek: aanvullend en onontkoombaar generiek beleid is broodnodig. Zo vormt stikstof in Gelderland een groot risico voor de woningbouw, want daar zijn circa 50.000 woningen gepland dichtbij natuur. Ook in andere provincies komen grotere bouwprojecten binnen 25 km van stikstofgevoelige natuur in problemen bij vervallen van de bouwvrijstelling. In Zuid-Holland geldt dit voor 235.000 woningen. En in Noord-Holland heeft maar liefst 91% van de 144.000 te bouwen woningen in grotere projecten in potentie een stikstofprobleem.

Geluid

Provincies willen dat het rijk zich blijvend financieel inzet voor onder andere het reduceren van nestgeluid scheepvaart. In de Rotterdamse regio hebben 50.000 nieuwbouwwoningen te maken met nieuwe regels voor nestgeluid. Daarnaast gaat het om adequate bronmaatregelen en om aanpassing van de regelgeving op het gebied van cumulatie van luchtvaartgeluid. Zo blijkt op basis van de 'Impactanalyse cumulatie luchtvaartgeluid fase 1' dat in Noord-Holland 70.000 geplande woningen last hebben van de nieuwe rekenregels en de generieke verzwaring. Wij vragen de complexiteit en belemmerende werking van geluidswetgeving weg te nemen.

Peter Kerris, gedeputeerde wonen Gelderland: 'We zijn trots op deze samenwerkingsafspraken. We verwachten wel van minister De Jonge dat hij de andere ministers in de ministerraad meekrijgt. Voor bijvoorbeeld stikstof, infrastructuur en de minister van Financiën voor de onrendabele toppen.'